Aan: Gemeenteraad
T.a.v. de Griffie

Sittard, 28 september 2022

Onderwerp: Concept eerste wijziging begroting 2023-1 & meerjarenperspectief 2024-2026

Geachte dames en heren,

Met genoegen bieden wij u de concept eerste wijziging begroting 2023-1 & meerjarenperspectief 2024-2026 aan met betrekking tot de Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz. In deze brief geven wij een inhoudelijke toelichting hierop.

De voorliggende begrotingswijzing betreft de financiële uitwerking van het in juli 2022 aan de gemeenten verstuurde concept wijzigingsbesluit afrekensystematiek van de Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz.

In deze voorliggende begrotingswijziging zijn uitsluitend de effecten van deze gewijzigde afrekensystematiek verwerkt, inclusief de afrekening met de gemeenten van zones naar kilometers. Andere ontwikkelingen of inzichten ten opzichte van de eerste begroting zijn hier dan ook niet in verwerkt.

Deze begroting is vastgesteld op basis van de eerder vastgestelde financiële uitgangspunten voor de begroting 2023 en meerjarenperspectief 2024-2026 zoals die door het algemeen bestuur op 8 december 2021 zijn vastgesteld.

Door alleen de effecten van de afrekensystematiek te verwerken kunnen wij de gemeenten een transparant beeld bieden van de financiële effecten van de gewijzigde afrekensystematiek.

Ten opzichte van de vorige begroting 2023 blijven de totale kosten daarom exact gelijk, namelijk € 26.780.680. De voorgestelde wijziging verdeelsystematiek leidt wél tot een verschuiving van de kostenverdeling tussen de deelnemende gemeenten.

Belangrijk is om op te merken dat deze gewijzigde afrekensytematiek enkel en alleen betrekking heeft op de gemeenten. De klanten worden hier op geen enkele wijze door geraakt, en ook op de vervoerders heeft dit geen impact, omdat er voor hun niets verandert. Met klanten en vervoerders blijven wij op basis van zones afrekenen. In de toekomst kan dit mogelijk wel gelijkgetrokken worden.

De gewijzigde afrekensystematiek bestaat uit twee delen:

1 - **Aanpassing afrekensystematiek vervoer (van zones naar kilometers)**
De vervoerskosten worden aan de gemeenten toegerekend op basis van daadwerkelijk gebruik. Elke gemeente betaalt het vervoerstarief met verrekening van het klanttarief. Deze principes blijven overeind in de nieuwe systematiek. Alleen de eenheid waarop wordt afgerekend verandert. Dit gaan we doen op basis van verreden kilometers in plaats van verreden zones. Een overstap naar kilometers heeft op totaalniveau geen financieel effect, maar heeft voor de verschillende gemeenten uiteenlopende consequenties.

2 - **Nieuwe afrekensystematiek beheerskosten**
De huidige beheerskosten worden gevormd door Regie en Bedrijfsvoering, conform het bedrijfsplan. De huidige verdeling van de beheerskosten is als volgt:

Huidige verdeelsystematiek	Verdeelsleutel	Voorbeelden kosten
Regie	50% pashouders/50% inwoners	Loonkosten alle medewerkers ritreservering
Bedrijfsvoering	50% pashouders/50% inwoners	Beheerkosten, loonkosten (alle medewerkers exclusief ritreservering), kapitaalkosten

Binnen deze kosten vallen onder andere taken die voorheen (2006–2016) in de vervoerstarieven waren opgenomen, zoals ritreservering en klachtafhandeling. Deze taken zijn door Omnibuzz overgenomen en worden nu dus als beheerskosten beschouwd. Een groot deel van deze beheerskosten, zoals de werkzaamheden van ritreservering, klantenadministratie en klachtenafhandeling, is echter direct te relateren aan het vervoer.

In de nieuwe systematiek worden deze kosten verdeeld op basis van gebruik van vervoer. Deze kosten noemen we ‘indirecte vervoerskosten’. Het aantal ritten is de meest bepalende factor in de kostenopbouw van deze componenten. De resterende kosten, zoals loonkosten van directie, management en staf, automatiseringskosten en huur van het pand definiëren wij als ‘overhead’. Hiermee brengen wij de verdeelsleutel direct in lijn met de wijze waarop financiële informatie vanuit de wettelijke verplichting aangeleverd moet worden en de definitie van overhead in de Notitie Overhead Commissie BBV/IV3 systematiek. Dit biedt de meest zuivere presentatie van de verscheidene kostenposten en zorgt voor herkenbaarheid in de financiële documenten. Op basis van financiële draagkracht van gemeenten wordt een verdeling op basis van inwoners voor deze kosten nog steeds als passend gezien, dit aspect uit de huidige verdeelsleutel blijft dus gehandhaafd in dit voorstel.

Dit leidt tot het volgend voorstel nieuwe afrekensystematiek beheerskosten:

Voorstel verdeelsystematiek	Verdeelsleutel	Voorbeelden kosten
Indirecte vervoerskosten	Aantal ritten	Loonkosten ritreservering en klantenservice
Overhead	Inwoners	Loonkosten directie, management en staf, automatisering, facilitaire kosten

- Indirecte vervoerskosten: alle kosten verband houdende met de uitvoering van het vervoer binnen de organisatie Omnibuzz op basis van deze regeling worden gedragen door de gemeenten op basis van het werkelijk aantal ritten dat gemaakt wordt door de inwoners van die gemeenten. Het aantal ritten wordt achteraf vastgesteld op basis van het gerealiseerd aantal ritten van klanten van die gemeenten van het jaar waarop de kosten betrekking hebben.

Overhead: De totale overhead kosten, conform de definities van de Notitie Overhead Commissie BBV/IV3 systematiek, worden gedragen door de gemeenten naar rato van het aantal inwoners per gemeente op 1 januari van het jaar waarop die kosten betrekking hebben. Het aantal inwoners wordt bepaald op de cijfers van het CBS.

Ook de nieuwe afrekensystematiek voor de beheerkosten heeft op totaalniveau geen financieel effect, maar zorgt wel voor een andere verdeling van deze kosten over de gemeenten waardoor er voor de individuele gemeenten wel effecten zijn.

Het overhead percentage voor de begrotingswijziging 2023-1 bedraagt, conform de gemeentelijke IV-3 maatstaven 9,7% en bevindt zich hiermee ruim binnen de bandbreedtes van gemeentelijke organisaties.

Effecten op gemeenteniveau

In onderstaande tabel hebben we het gecombineerde effect van beide onderdelen (vervoer en beheerkosten) op gemeenteniveau weergegeven. Te zien is dat de totale kosten voor de begrotingswijziging 2023-1 ongewijzigd blijven ten opzichte van de begroting 2023-0. De gemeenten weergegeven in rood hebben per saldo een nadelig effect, de gemeenten in groen hebben per saldo een voordeel.

Gemeente	2023-1	2023-0	Verschil absoluut	Verschil procentueel
Beek	€ 328.799	€ 332.415	€ -3.616	-1,09%
Beekdaelen	€ 770.363	€ 772.899	€ -2.536	-0,33%
Beesel	€ 217.601	€ 234.290	€ -16.689	-7,12%
Bergen	€ 198.549	€ 186.542	€ 12.007	6,44%
Brunssum	€ 864.098	€ 862.496	€ 1.602	0,19%
Echt-Susteren	€ 781.004	€ 749.126	€ 31.878	4,26%
Eijsden-Margraten	€ 566.276	€ 579.863	€ -13.587	-2,34%
Gennep	€ 418.399	€ 423.537	€ -5.138	-1,21%
Gulpen-Wittem	€ 382.270	€ 371.401	€ 10.869	2,93%
Heerlen	€ 2.706.657	€ 2.637.059	€ 69.598	2,64%
Horst aan de Maas	€ 672.864	€ 667.351	€ 5.513	0,83%
Kerkrade	€ 1.744.350	€ 1.765.307	€ -20.956	-1,19%
Landgraaf	€ 1.301.086	€ 1.318.120	€ -17.034	-1,29%
Leudal	€ 676.507	€ 616.444	€ 60.063	9,74%
Maasgouw	€ 597.704	€ 561.888	€ 35.816	6,37%
Maastricht	€ 4.131.384	€ 4.289.645	€ -158.262	-3,69%
Meerssen	€ 675.122	€ 647.105	€ 28.018	4,33%
Nederweert	€ 263.281	€ 257.698	€ 5.583	2,17%
Peel en Maas	€ 671.826	€ 666.688	€ 5.138	0,77%
Roerdalen	€ 348.919	€ 334.179	€ 14.740	4,41%
Roermond	€ 1.081.341	€ 1.094.129	€ -12.787	-1,17%
Simpelveld	€ 209.859	€ 211.360	€ -1.501	-0,71%
Sittard-Geleen	€ 2.625.870	€ 2.532.953	€ 92.917	3,67%
Stein	€ 417.920	€ 392.577	€ 25.343	6,46%
Vaals	€ 260.601	€ 246.990	€ 13.610	5,51%
Valkenburg aan de Geul	€ 519.065	€ 491.358	€ 27.707	5,64%
Venlo	€ 1.871.297	€ 1.997.317	€ -126.019	-6,31%
Venray	€ 599.740	€ 604.512	€ -4.772	-0,79%
Voerendaal	€ 251.740	€ 255.005	€ -3.264	-1,28%
Weert	€ 626.186	€ 680.428	€ -54.242	-7,97%
Totaal	€ 26.780.680	€ 26.780.680	€ 0	

Ten slotte

Wij denken dat u wij met deze begrotingswijziging en toelichting een goed beeld verschaffen van de financiële gevolgen van de gewijzigde afrekensystematiek. Wij nodigen u graag uit om uw zienswijze op de voorliggende begrotingswijziging te geven. Deze kunt u indienen binnen een termijn van twaalf weken, de uiterlijke deadline hiervoor is **21 december 2022**.

Met vriendelijke groet,

Mr. G.M.F. Vreuls
Directeur

P. van Zutphen
Vicevoorzitter